

“Els polítics han convertit els barris en clavegueres”

Barris com la Salut, Sant Roc o Artigues, amb percentatges de població immigrada superiors al 30%, sovint es dibuixen com uns indrets insegurs, bruts i totalment desvertebrats socialment. EL TEMPS ha trepitjat Badalona per comprovar què hi ha d'imaginari i de real en aquesta descripció.

Un metro amb la tecnologia més capdavantera d'Europa connecta en només 12 minuts l'intercanviador de la Sagrera i la nova estació de la L10 del barri badaloní de la Salut. Un vestíbul esfèric amb ascensors mai no vistos a cap estació transporta el passatger des del subsòl fins a una realitat si més no inquietant per a algú que només té referències d'aquest barri pels mitjans de comunicació. Quan surts a la superfície, res no fa pensar en perills ni amenaces. A banda i banda del carrer de Juan Varela, l'estructura d'habitatges heretats del franquisme anuncia que es tracta d'un barri de gent humil. Però res més.

Més avall hi ha la plaça de Salvador Allende, el centre neuràlgic del barri. Aquí comencen a intuir-se tensions veïnals. Al banc central, tres avis rondinen per la presència d'un grup de dones romaneses que canvien els bolquers dels menuts en un altre banc. “Aquí no s'hi pot estar, els gitanos es pixen al carrer, punxen la llum de les comunitats de veïns i treuen matalassos al replà. De vegades es barallen entre ells, i si avisen la policia, o ve tard o no fa res”, explica en Pablo, de 83 anys, que va arribar de Cadis fa 46 anys. El seu company de tertúlia, en Ramon, vol matisar que “són els romanesos, els pitjors, perquè els moros no són escandalosos ni lladres. I que consti que jo voto el PSOE, no sóc fatxa”.

Uns metres més enllà, la Mirela i en Costel, que fa dos anys que viuen en un pis del carrer de Nàpols amb la seva família, asseguren que se senten còmodes al barri, i que els seus veïns no els tracten malament, “encara que estem estigmatitzats pel fet de ser romanesos”. La Mirela reconeix que “no som tan nets com els espanyols, i a mi no em molesta que en una plaça hi hagi brutícia”, però creu que el problema que té el seu col·lectiu és que “l'assistent social de Badalona no ens ajuda: a un espanyol li donen diners quan neix un nen, i a Catalunya donen 100 euros, però l'Ajuntament no fa res, només paraules”.

Els veïns, desemparats? Al carrer de Nàpols és precisament on el consistori ha registrat més pisos sobreocupats, amb els problemes de salubritat i de civisme associats. Al número 22 s'hi ha dut a terme un desallotjament no fa gaire, i alguns veïns es confessen desesperats. Se senten impotents i desemparats per l'“abandonament per part de l'Ajuntament i la policia en una situació de crispació social insostenible”. Així s'expressen Josefina mare i Josefina filla, que tenen una drogueria amb cinquanta anys d'història a tocar d'aquest immoble. Les propietàries han denunciat unes quantes vegades a la policia que un grup de romanesos

JORDI PLAY

Al nucli antic són pocs els qui detecten problemes amb la immigració, i es mostren disgustats amb la imatge que es ven de la ciutat.

JORDI PLAY

La Salut concentra el màxim nombre de gitanos romanesos empadronats. Els veïns de la zona asseguren que el barri és insegur i brut, però que la policia local no atén gairebé mai les trucades de denúncia. El carrer de Nàpols és el més concorregut per la comunitat romanesa.

s'instal·len davant del seu aparador, mengen i beuen i impedeixen que la gent entri al seu establiment. “Aquest carrer fa fàstic tothora. Quan avisem els mossos ens demanen si ens han fet res. Com que no ens agradeixen, doncs aquí no passa res. Però tot fa pudor i la gent té por; ja no venem gairebé res”, sentència la mare.

Unes cases més enllà hi ha una ferreteria, que, juntament amb la drogueria, són els dos negocis que han sobreviscut els darrers anys. La resta d'establiments, o bé han tancat o bé s'han transformat en locutoris o negocis especialitzats adreçats al col·lectiu d'immigrants. En Joan Carles, que viu a Sant Adrià de Besòs però treballa a la Salut, és contundent a l'hora d'atribuir responsabilitats: “La culpa no la tenen només els romanesos –que és cert que sovint tenen comportaments incívics–, sinó també els polítics, que han convertit els nostres barris en clavegueres on ho aboquen tot sense cap mena de pudor i després ho abandonen. Tota la immigració es concentra aquí i no mouen ni un sol dit per mantenir la cohesió i un cert ordre, ho donen per perdut.” Coincideix totalment amb ell el propietari de la ferreteria, l'Agustí Torres, que s'afanya a aclarir que “jo sóc dels de CiU de tota la vida, però a les properes eleccions votaré l'Albiol, perquè crec que és l'únic que vol fer una mica de

JORDI PLAY

Al barri d'Artigues es respira més tranquil·litat. Molts comerços, regentats per la comunitat pakistanesa, dibuixen un barri de gent treballadora, majoritàriament immigrada, totalment integrada. A baix, detall d'un comptador de llum comunitari punxat pels ocupants d'un pis, a la Salut.

neteja. Realment, això és insuportable". L'Agustí ens obre la porta de l'edifici número 22. Al tercer pis hi ha punxat el comptador comunitari de la llum per fer arribar electricitat a un dels pisos ocupats per una família de romanesos. Però als veïns encara els preocupa més el gas, també punxat amb mànegues d'aigua, una manipulació que implica un gran risc d'inflamació.

La Salut és el barri estrella de la campanya de Garcia Albiol. 1.031 ciutadans romanesos empadronats a Badalona, és a dir, un 0,46% de la població —una proporció que no s'allunya gaire de la resta de ciutats de l'àrea metropolitana—, centren l'activitat d'aquest regidor del PP, que fa uns mesos que repartia pamflets xenòfobs entre els badalonins promentent expulsar tots els gitanos de la ciutat, ben bé a l'estil del president de la república francesa. I, després, organitzava un míting domèstic amb una diputada francesa del partit de Sarkozy coincidint amb l'operació d'expulsió de gitanos romanesos a França.

Albiol passeja tres o quatre vegades cada setmana pels barris que considera més perillosos i conflictius: la Salut, Sant Roc i Artigues. L'objectiu és d'aplegar alguns vots amb la promesa —irrealitzable des del punt de vista legal— de fer net de la immigració il·legal. I hi troba un cert predicament. En aquests barris tothom el coneix, i molts

JORDI PLAY

confessen que per primera vegada es rumien si votar-lo, perquè "almenys ell es digna a visitar el barri per veure que tot això està fet una merda", relata en Manel Sanmartín. De fet, Albiol mateix ha explicat a aquest setmanari que en les seves visites ha trobat votants d'ICV, i algun d'ERC, que li han compromès el vot.

Artigues, treballadors silenciosos. A tocar de la Salut, un altre barri amb un alt percentatge de població immigrada ofereix una imatge prou diferent. A banda i banda dels carrers principals hi ha locutoris i carnisseries per a musulmans, poca gent al carrer i un silenci gairebé sepulcral. I menys brutícia, molta menys brutícia. La Josefina, veïna del barri des de fa una quarantena d'anys, creu tenir la clau d'aquesta diferència: "Aquí els pakistanesos només volen treballar. Són molt respectuosos, i la veritat és que jo no m'hi sento gens insegura. No tenen res

a veure amb els immigrants que hi ha a la Salut." Aquesta opinió és corroborada per la Sara, una jove de disset anys nascuda a Badalona que pertany a la segona generació d'una família arribada del Marroc. Amb un català perfecte, lamenta que "alguns polítics facin creure que tots els immigrants són mala gent". "A Artigues tothom es guanya la vida amb una feina digna. Els qui vénen a provocar i a crear malestar són els gitanos romanesos, que ens vénen a robar, i els llatinoamericans, que surten de festa i s'emborratxen, però no són del barri", remarca aquesta noia.

El centre, l'altra realitat. A cinc minuts en metro, el nucli antic de la ciutat ofereix una diagnosi social ben diferent. El percentatge d'immigrants censats és gairebé imperceptible en una zona on no hi ha edificis dels anys cinquanta ni pisos econòmics, però sí establiments de tota la vida i cases baixes propietat de famílies badalonines. Es fa difícil de reconèixer cap nouvingut passejant pel centre de la vila. Amb tot, alguns comerciants asseguren que la inseguretat i els robatoris hi han crescut força. La Rosa, propietària d'una cafeteria històrica, en sap casos, però també puntualitza que "de robatoris, n'hi ha a tot arreu, i no tenim proves que els culpables siguin només els gitanos romanesos". Assegura que se sent ofesa quan llegeix determinades informacions a la premsa, perquè "és una realitat deformada que només fa mal a la ciutat, i qualsevol que conegui Badalona sap que els problemes que tenim aquí amb la immigració els tenen també a qualsevol altra ciutat".

Sobre el terreny, Badalona no té res de particular des del punt de vista social que justifiqui que s'hagi convertit en pràcticament l'únic focus d'atenció quan es parla d'immigració. Però és un caramel per als polítics que estan convençuts que, en època de crisi, combinar delinqüència i immigració és un brou de cultiu ideal per al vot considerat més bàsic. La xenòfoba Plataforma per Catalunya ja ronda per Badalona. I el PP es frega les mans quan fa comptes. Una guerra que pot acabar perillosament en una radicalització dels seus plantejaments ja xenòfobs.

Gemma Aguilera